

46204210 : สาขาวิชาภูมิศาสตร์อุตสาหกรรม

คำสำคัญ : ที่ตั้งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูป

กัณทิรา สนวนอิม : การวิเคราะห์ที่ตั้งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศไทย.

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.ดร.วิชัย ศรีคำ. 179 หน้า.

อุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปถือว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ในฐานะที่เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบสำหรับเลี้ยงสัตว์และเป็นแหล่งรองรับผลผลิตทางการเกษตร การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบทางที่ตั้ง และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิของปี พ.ศ.2547 จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทำการวิเคราะห์ทั้งเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ กรอบเขตพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย จังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยที่มีอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปตั้งอยู่ ซึ่งมีทั้งสิ้น 44 จังหวัด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือวิธีการทางแผนที่ (Cartographic Method) วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบทางที่ตั้งของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศไทย เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคทางภูมิศาสตร์ ปรากฏว่า ภาคกลางมีอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปตั้งอยู่มากที่สุด (50.44%) รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (21.99%) อันดับสาม คือ ภาคตะวันออก (10.86%) อันดับสี่ คือ ภาคตะวันตก (9.74%) อันดับห้า คือ ภาคใต้ (4.83%) และอันดับหก คือ ภาคเหนือ (2.15%) เมื่อพิจารณารูปแบบทางที่ตั้งของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเป็นรายจังหวัด กลับพบว่า จังหวัดที่มีอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปตั้งอยู่มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา (18.46%) รองลงมา คือ จังหวัดสระบุรี (15.32%) อันดับสาม คือ จังหวัดชลบุรี (7.83%) อันดับสี่ คือ จังหวัดนครปฐม (6.67%) อันดับห้า คือ จังหวัดราชบุรี (6.64%) และอันดับหก คือ จังหวัดปทุมธานี (5.58%)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบทางที่ตั้งของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศไทย พบว่า ขนาดที่ตั้งของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับปัจจัยด้านวัตถุดิบรวม ( $r = 0.916$ ) ปัจจัยด้านตลาด ( $r = 0.842$ ) ปัจจัยด้านวัตถุดิบประเภทข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ( $r = 0.649$ ) ปัจจัยด้านการขนส่ง ( $r = 0.384$ ) ปัจจัยด้านแรงงาน ( $r = 0.348$ ) และปัจจัยด้านเงินทุน ( $r = 0.226$ ) จากการวิเคราะห์สมการถดถอย พบว่า ปัจจัยด้านวัตถุดิบรวม มีอิทธิพลต่อที่ตั้งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านตลาด ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายอิทธิพลที่มีต่อที่ตั้งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปได้ 87.20% ( $R^2 = 0.872$ ) สมการถดถอยพหุคูณที่ได้จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้ คือ

$$Y = -32.569 + 0.07478\text{Total Raw Material} + 0.01689\text{Market}$$

ภาควิชาภูมิศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ .....

46204210 : MAJOR : INDUSTRIAL GEOGRAPHY

KEY WORD : LOCATION OF ANIMAL FEED INDUSTRY

PANTIRA SUAN-IM : AN ANALYSIS OF THE LOCATION OF ANIMAL FEED INDUSTRY IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.WICHAJ SRIKAM, Ph.D.. 179 pp.

Animal feed industry is important to Thai economy as a producer of animal feed and a buyer of agricultural products. The purposes of this research are to study the locational pattern and to analyze factors influencing the location of animal feed industry in Thailand. The data used in this research are the secondary data in 2004 by descriptive and quantitative analysis. The spatial unit is 44 provinces which have animal feed industry in Thailand. The methodology and techniques used to analyze are the cartographic method, the correlation coefficient analysis and the multiple regression analysis.

The results of this research are as follows: With regard to the locational pattern of animal feed industry in Thailand by geographical regions, it is found that the Central Region had animal feed industry the most (50.44%), followed by the Northeast Region (21.99%), the East Region (10.86%), the West Region (9.74%), the South Region (4.83%), and the North Region (2.15%), respectively. With regard to the locational pattern of animal feed industry by provinces, it is found that animal feed industry was located the most in Nakhonratchasima (18.46%), followed by Saraburi (15.32%), Chonburi (7.83%), Nakhonpathom (6.67%), Ratchaburi (6.64%), and Pathumthani (5.58%), respectively.

For the result of analyzing the factors influencing the location of animal feed industry in Thailand, it is found that the magnitude of the location of animal feed industry was significantly ( $\alpha = 0.05$ ) positively correlated with the total raw material factor ( $r = 0.916$ ), the market factor ( $r = 0.842$ ), the type of corn raw material ( $r = 0.649$ ), the transportation factor ( $r = 0.384$ ), the labor factor ( $r = 0.348$ ) and the capital factor ( $r = 0.226$ ). For regression analysis, it is found that the factor which influenced the spatial location of animal feed industry the most was the total raw material factor whereas the market factor ranked the second. These two factors explained the spatial variation in animal feed industry by 87.20% ( $R^2 = 0.872$ ). The multiple regression model result was :

$$Y = -32.569 + 0.07478\text{Total Raw Material} + 0.01689\text{Market}$$

---

Department of Geography      Graduate School, Silpakorn University      Academic Year 2006

Student's Signature .....

Thesis Advisor's Signature .....

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย ศรีคำ ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.วิชัย ศรีคำ เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ พร้อมทั้งถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวก และเอื้อเฟื้อข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณหอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ห้องสมุดกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ สำนักหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่สำคัญในการทำวิจัย

และสุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับกำลังใจ และแรงผลักดัน จากคุณแม่ และครอบครัวผู้มีพระคุณทุกท่าน

ขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจที่ดีจากรุ่นพี่ และเพื่อน ๆ ปริญญาโท ทุก

คน